

Kestävät ja elämykselliset liikkumisen palvelukonseptit

Kokeilut, monistettavuus ja yhteistyömahdollisuudet

Kirsikka Kaipainen ja Anu Lehtiö, Tampereen yliopisto

Matkailun kestävä liikkuksen palvelukonseptien kehitys

Tavoitteena lähi- ja kotimaan kestävä liikkuksen palvelukehitys: keskeistä luontokohteiden kestävä saapumisen palvelutarjonnan parantaminen

Tavoitteen edistämiseksi hahmoteltu kolme palvelukonseptia: **Bike & Rail**, **Outdoor Express** sekä **e-Car Adventures**

Konseptien kiinnostavuutta testattiin yliopiston markkinatutkimuksella 04-05/2022 (vastaajia 450)

Vaikuttavuuden ja monistettavuuden perusteella ensimmäiseksi kokeiluksi valittiin **Outdoor Express**

Pohjana vuonna 2018 Järviuontokeskus-projektissa tehty konseptointi ja kokeilujen tulokset

2022 kokeilun keskiössä palvelupolun hiominen, laajempi yhteistyö ja liiketaloudellinen toteutusmalli



Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020



PIRKANMAA

Hanke rahoitetaan REACT-EU-välineen määrärahoista osana Euroopan unionin COVID-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.

Sustainable
TOURISM
Mobility

VISIT
TAMPERE



Tampereen yliopisto
Tampere University



SUOMEN ITÄMERI-INSTITUUTTI
THE BALTIC INSTITUTE OF FINLAND

Keskeiset
opit



Suuntana luonto

Kaupungista luontoon - helposti.

Outdoor Express: Kokeilun toteutus 2022

Liikennöijän kilpailutuksessa kriteereinä hinnan lisäksi kaluston vähäpäästöisyys ja edellytykset konseptin kehitykseen.

Kohteet valittiin niin, että yhtäjaksoisen bussimatkan kesto ei ylittänyt 1,5h (helppous, nopeus ja sujuvuus laatutekijöinä asiakkaalle).

Elo-syyskuu

13.–14.8. Tampere – Seitsemisen luontokeskus – Tampere

20.–21.8. Tampere – Helvetin Portti – Tampere

27.–28.9. Tampere – Seitsemisen luontokeskus – Tampere

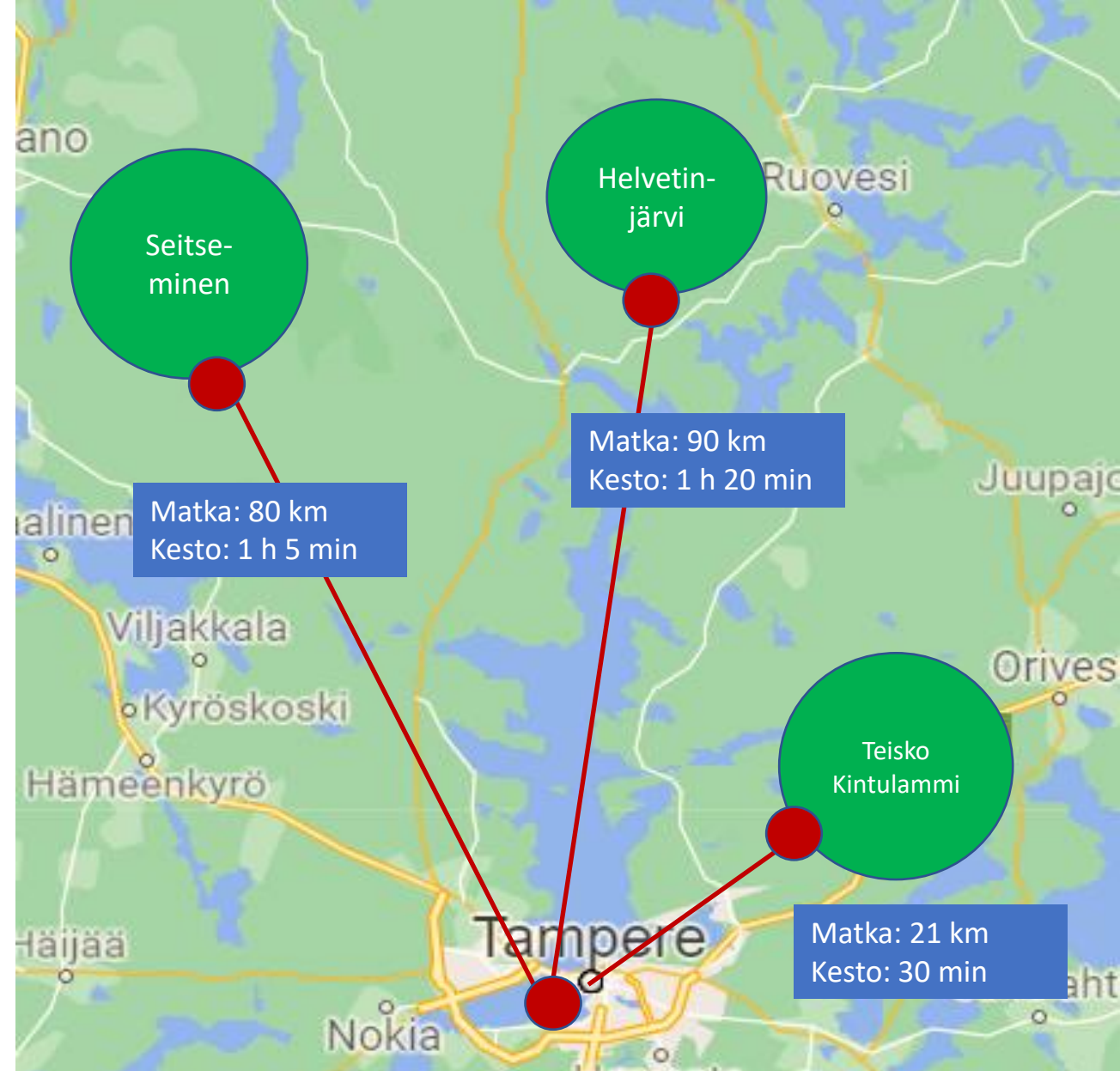
3.–4.9. Tampere – Helvetin Portti – Tampere

Syysloma

15.–16.10. Tampere – Kintulammi – Tampere

19.–20.10. Tampere – Seitsemisen luontokeskus – Tampere

22.–23.10. Tampere – Kintulammi – Tampere



Keskeiset jatkuvuustekijät ja monistettavuus

Bussit täyttyivät hyvin: keskimäärin elo-syyskuun vuoroilla täyttöaste oli 84 %. Syyslomalla oli vähemmän kysyntää.

ASIAKASTOIVEET JA -PALAUTE

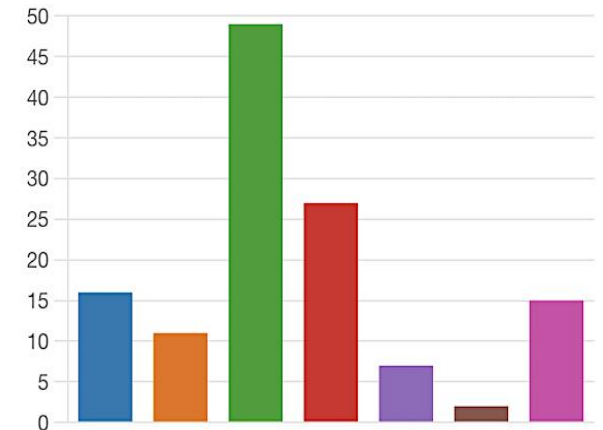
1. Palvelu laajemmaksi: lisää vuoroja ja kohteita
2. Kuljettajan kohdetuntemus ja ammattitaito arvokasta
3. Bussikaluston korkeatasoisuus (esim. ilmastointi helteellä)
4. Pidempi aika kohteessa (erityisesti päiväretkeläiset)
5. Maltillinen hinnoittelu ilahdutti
6. Markkinointi laajempaa ja monikanavaisempaa
7. Lähtöpysäkin hyvä olla keskeisellä ja tutulla paikalla

Konseptin monistettavuus:

- Palvelu tarpeellinen ja toimisi myös muualla
- **Art Express** vastaavasti sujuva sukkulabussikytyt taide- ja kulttuurikohteisiin

Millä kulkuvälineellä yleensä matkustaisit kauempana sijaitseviin luontokohteisiin? (n=127)

| | |
|---|----|
| ● Oma henkilöauto | 16 |
| ● Vuokra-auto | 11 |
| ● Laina-auto (sukulainen, ystävä, k...) | 49 |
| ● Bussi | 27 |
| ● Juna | 7 |
| ● Polkupyörä | 2 |
| ● Muu | 15 |



Outdoor Express palveli erityisesti autottomia matkustajia. Matkustajat kokivat, että palvelu korjasi julkisen liikenteen puutteita. Palveltiin siis potentiaalista uutta kohderyhmää.

Perustuu sähköisen palautekyselyyn vastauksiin. N=127 hlöä (n. 1/3 matkustajista)

Palvelun laatutekijät



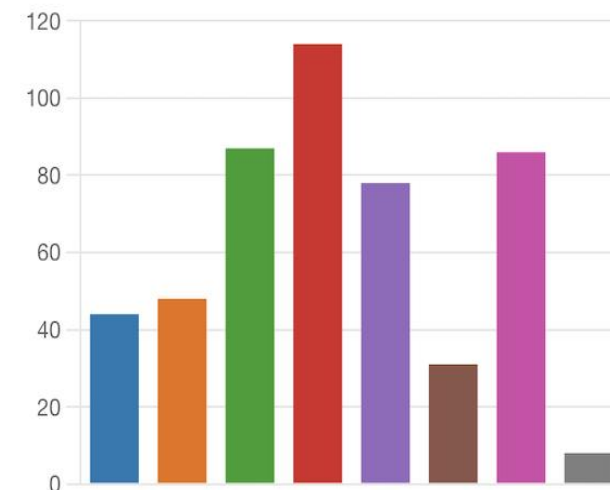
Ennen matkaa ja matkalla

- Selkeä lipunvarausjärjestelmä, pysäkkikartta
- Väljiksi suunnitellut aikataulut ja selkeät merkinnät pysäkeillä aikataulutietoineen
- Aikatauluissa huomioitu myös esimerkiksi oleellisten junien lähtö- ja saapumisajat
- Kuljettajan paikallis- ja kohdetietous ja ammattimainen asenne
- Reittikarttojen saatavuus jo matkalla (sisältäen oleelliset tiedot mm. keittopaikoista ja mahdollisista varoituksista)
- Bussissa tarjolla latausmahdollisuus mobiililaitteille

Kohteessa

- Vapaampi reittisuunnittelu
- Kiinnostavien oheispalvelujen saatavuus:

| | |
|--|-----|
| ● Eväspaketit | 44 |
| ● Retkeilyvälineet (esimerkiksi teltt... | 48 |
| ● Harrastus- ja aktiviteettivälineet ... | 87 |
| ● Reittikartat | 114 |
| ● Opastetut retket kohteessa (esi... | 78 |
| ● Majoituspalvelut | 31 |
| ● Ravintola- ja kahvilapalvelut | 86 |
| ● Muu | 8 |



Toteuttajat ja yhteistyötahot

TAMPERE.
FINLAND

Visit Tampere – viestinnän ja markkinoinnin koordinointi, konseptin jatkokehityksen edistäminen

Tampereen yliopisto – liikennöijän kilpailutus, kokeilujen tulosten koonti ja asiakastutkimus

Suomen Itämeri-instituutti – Benchmarkkaus ja yhteistyöverkoston laajentaminen

Keskeiset yhteistyötahot

Ekokumppanit Oy ja Järvien Reitit – Outdoor Express -konseptin kehitys ja viestintäyhteistyö, Kintulammin kokeilujen kumppani

Matkahuolto – palvelukehitys, digitaalinen ostopolku ja viestintä

Metsähallitus, Järvi-Suomen Luontopalvelut – kansallispuistojen saavutettavuus, palvelukehitys, viestintä ja valtakunnallinen yhteistyö

Kuntayhteistyö – Tampere, Parkano, Ruovesi, viestintä ja jatkokehitys

Yritystahot – kohteiden yritykset, Tampereen hotellitoimijat



Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020



PIRKANMAA

Hanke rahoitetaan REACT-EU-väliseen määrärahoista osana Euroopan unionin COVID-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.

Sustainable
TOURISM
Mobility

VISIT
TAMPERE



Tampereen yliopisto
Tampere University



SUOMEN ITÄMERI-INSTITUUTTI
THE BALTIC INSTITUTE OF FINLAND

Kesän 2023 kokeilut ja yhteistyömahdollisuudet



Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020



Hanke rahoitetaan REACT-EU-välineen määrärahoista osana Euroopan unionin COVID-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.

Sustainable
TOURISM
Mobility

VISIT
TAMPERE



BIKE & RAIL: MAHDOLLISIA TOTEUTUKSIA

Palvelumalli 1: Kaupunki- ja matkailupyöräkonseptin yhdistäminen

- Kyse lyhyen etäisyyden pyörämatkailusta, jossa pyörä toimii matkailuvälineenä aseman ja matkailukohteiden välillä kulkemiseen
- Mallia aikomus kokeilla Mänttä-Vilppulassa Serlachius-museoiden kanssa yhteistyössä tulevana kesänä suhteellisen pienimuotoisesti (20-30 pyörää)
- Malli voisi palvella myös joidenkin kansallispuistojen vierailijoita, mikäli raideliikenteellä pääsee riittävän lähelle
- Voisi miettiä laajempaa kokonaisuutta 2024 vuotta ajatellen Pirkanmaan kuntien yhteistyönä, arkipyöräily edellä mutta lisäksi pyörien ja palvelun hyödyntäminen matkailussa, raideyhteyksiin linkittäen
- Tähän Sustainable Tourism Mobility -projekti voisi kenties järjestää vielä työpajan ”Matkailupyöräjärjestelmä Järvien Reiteille”, josta jatkoaskeleena esim. kuntien yhteisen hankinnan tai markkinavuoropuhelun suunnittelu. Voisimme yhdessä pohjustaa ja kartoittaa matkailullisia mahdollisuuksia sekä VR-yhteistyötä tässä.

Palvelumalli 2: Sähköpyöränvuokraus asemille

- Soveltuu myös suurempien kaupunkien asemille, koska ei kilpaile kaupunkipyörien kanssa – vaikuttavin näkyvyys ja asiakaspotentiaali
- Tämä konsepti vaatii asemille tilan ja toimijan, joka pitää pyörät saatavilla ja käyttökunnossa:
 - Tämä lähinnä oheistoimintaa muun liiketoiminnan ohella
 - Kokeiluvaiheessa kuitenkin sujuvinta hakea ensisijaisesti yksi toimija, mallina että tarjoaa pyöriä asemien toimijoille sekä yhteisen varausjärjestelmän
 - Tärkeää hakea kokeilulla monistettavuutta, laatua ja luotettavuutta
- Palvelulle eduksi, jos pyöränvuokraustoimijalla on jo verkossa toimiva varausjärjestelmä
- Muiden alueiden toimijoille voi olla hankala tuoda toimintaa tänne pelkän kokeilun vuoksi
- Pirkanmaalla yksi mahdollisuus olisi keskittää kokeilu ensin Tampereelle, asema Järvien Reittien lähtöpisteenä, ja monistaa malli ja kokemukset muille asemille, jos todetaan toimivaksi

E-CAR ADVENTURES

KONSEPTIN TAUSTAA



KOKEILUKONSEPTI

- Autovuokraamot tarjoavat pelkistetysti liikkumisen palveluja
 - Vuokraamojen sivuilta löytyvä tieto (sähköautot) usein puutteellista tai vaikea löytää, esimerkiksi:
 - Onko valikoimassa ylipäättään sähköautoja
 - Vuokrattavan auton haussa rajaaminen sähköautoon
 - Vuokraamot eivät myöskään ehdota matkailukohteita (kuten kansallispuistot) tai kiinnostavia matkailureittejä osana palvelujaan
-
- Sähköautot yleistyvät ja tulevat olemaan yhä suurempi osa myös autovuokraamojen toimintaa:
 - Autovuokraamoilla on mahdollista olla tässä edelläkävijöitä
 - Sähköauton valintaan kannustetaan viestintä- ja markkinointikampanjalla (esimerkiksi alennus vuokrasta tietyllä ajanjaksolla)
 - Sähköauton vuokraamisen yhdistäminen joustavan luontomatkailun mahdollisuuteen ja vetovoimaisiin kohde-/reittiehdotuksiin (ml. latauspisteiden sijainnit) toisi uudenlaisen näkökulman vuokraustoimintaan ja viestintään

Keskustellaan yhteistyömahdollisuuksista!



Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020



Hanke rahoitetaan REACT-EU-välineen määrärahoista osana Euroopan unionin COVID-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.

Sustainable
TOURISM
Mobility

VISIT
TAMPERE

